

REDACTIONEEL GEDEELTE.

EEN BEDENKELIJK VERSCHIJSSEL

Wanneer men de toestanden op ethisch tandheelkundig gebied in Nederland met die in andere landen vergelijkt, dan kunnen wij die vergelijking niet alleen glansrijk doorstaan, maar is ons land zelfs zeer bevoorrecht bij de meeste anderen. Hier geen uitstalkastjes met kunstgebitten aan de deur, geen advertenties met „minzaam aanbevelend”, licht en andere reclames etc. etc. Maar wel een gezamenlijk, krachtig en onbaatzuchtig streven om de zegeningen der moderne tandheelkunde aan een zoo groot mogelijk deel van het volk te doen deelachtig worden, hetgeen ten gevolge heeft gehad een aanmerkelijke verbetering van de „standing” van de tandheelkunde en de tandheerkundigen.

Natuurlijk waren er onder de laatsten nog steeds eenige zwarte schapen, maar hun aantal was toch zoo gering en zij stonden vanzelfsprekend zoo buiten alle vereenigingsleven, dat in die Vereenigingen het niet noodzakelijk scheen bepaalde regels der ethica gebiedend voor te schrijven.

In den laatsten tijd doen zich echter verschijnselen voor, die de vraag wettigen of hierin geen verandering dient te worden gebracht en een van die verschijnselen is de oprichting van „Tandheelkundige Instituten”, „Tandheelkundige Inrichtingen voor den middenstand” etc.

Het rijkst gezegend op dit gebied is voorzoover ons bekend

den Haag, waar niet alleen een „Algemeen Haagsch Instituut voor Tandheelkunde” bestaat maar in navolging daarvan ook eenige andere inrichtingen van dien aard zijn verschenen, waar collega's aan het hoofd staan en welke instellingen door advertenties en circulairen den volke kond doen van de zege-ningen van hun bestaan.

Als proeve van de wijze waarop het publiek wordt ingelicht, volgen hier eenige citaten uit een circulaire, verzonden door het „A. H. I. T.” in Januari j.l.

„In Juli van het vorige jaar hebben wij het A. H. I. T. geopend. Onze instelling beoogt het verstrekken van tandheelkundige hulp, beter dan dit in de particuliere praktijk over het algemeen mogelijk is, *tegen een zeer matig tarief*”.

En verder:

„In ons A. H. I. v. T. nu hebben wij door een veel economischer wijze van werken (dan in de privaatspraktijk. Red.) in te voeren eene zoo groote tijdsbesparing bereikt, dat wij *bij tarieven, welke minder dan de helft van de gemiddelde gewoonlijk berekende tarieven bedragen*, toch de aan het Instituut verbonden doctoren een honorarium kunnen uitkeeren, grooter dan het honorarium hetwelk in de goede particuliere praktijk door een tandarts verdiend wordt, *terwijl de behandeling der patienten niet minder goed, doch juist aanmerkelijk beter is, dan in de particuliere praktijk mogelijk is*.

Door deze economische wijze van arbeidsverdeeling zijn dus in ons Instituut beide partijen gebaat: de patienten, die *nog niet de helft van het gewone tarief betalen en beter behandeld worden* en de doctoren, die een grooter honorarium verdienen dan in de particuliere praktijk.”

Ten slotte nog dit:

„Aan ons Instituut nu verbinden wij de beste tandartsen, die wij in het land vinden kunnen en laten ieder van hen alleen die specialiteit der tandheelkunde uitoefenen, waarin hij het beste is. Op deze wijze vinden de patienten een tandheelkundige behandeling, zoo voortreffelijk als slechts denkbaar is, (tenzij dan in de praktijk van de zeer enkelen, die de geheele tandheelkunst in al haar onderdeelen volkomen beheerschen. Doch de tarieven dezer laatsten zijn ook minstens 5 à 10 maal hooger dan die van ons Instituut).”

Wij willen het hierbij laten, de rest laat zich denken; ook is het bijna overbodig op te merken dat de tarieven natuurlijk ongeveer dezelfde zijn als in vele particuliere praktijken.

Dat in de gang van het gebouw namen prijken van tandartsen en medici die aan dit Instituut òf nooit verbonden zijn geweest òf er niet meer aan verbonden zijn, zal geen verwondering wekken; dat „de beste tandartsen die men in het land heeft kunnen vinden”, blijken te zijn twee buitenlanders en een paar pas geslaagde jonge collega's zal evenmin iemand verbazen en stemt tot verheugenis.

Ondanks deze en dergelijke reclame (in trams en in de pers) schijnt het nog niet zoo heel schitterend te gaan, want dezer dagen verscheen een nieuwe circulaire, waaraan wij het volgende ontleenen:

„Met vreugde hebben wij dan ook reeds spoedig kunnen constateeren, dat het publiek, niettegenstaande de verbitterde tegenwerking en zelfs verdachtmaking, welke ons streven had te verduren, inzag, welke groote voordeelen aan de behandeling aan ons Instituut verbonden zijn, en de ruim 2300 patienten, wier monden in luttele maanden in hygienischen toestand gebracht zijn, zijn een levende propaganda voor ons Instituut, hetwelk in een groote behoefte blijkt te voorzien.

Zoals reeds gezegd beoogde ons Instituut tandheelkundige hulp te verschaffen aan hen, voor wie de honoraria in de particuliere praktijk der goede tandartsen te hoog zijn. Dit schijnt sommigen aanleiding gegeven te hebben te meenen, dat ons Instituut voornamelijk voor de lagere klassen bestemd is. Dit nu is eene geheel verkeerde opvatting; het grootste gedeelte onzer patienten behoort tot de klasse der intellectueelen, zooals ingenieurs, studenten, leeraren, geestelijken, advocaten, officieren, doktoren, enz. enz.

Het A. H. I. v. T. mag zich thans reeds in een zeer goeden roep verheugen wat de behandeling der patienten aangaat, zoodat vele medici, ook buiten den Haag, voor ernstige gevallen hunne patienten naar het Instituut verwijzen. (Sic! Red.)

Deze goede roep heeft eveneens velen, die zulks allerminst om financiële redenen behoefden te doen, er toe gebracht, zich voor de behandeling van hun gebit tot ons Instituut te wenden, desgewenscht tegen een hooger honorarium dan aan het Instituut geldende. Wij

hebben totnogtoe gemeend deze patiënten niet te moeten acceptceeren behoudens in enkele gevallen, waarin wij meenden een uitzondering te moeten maken.

Nochtans hebben wij nu besloten een ieder, ongeacht zijne financiële positie, als patient aan ons Instituut toe te laten, en wel om de volgende reden. Ons streven bij de oprichting van het Instituut was om aan de middelklassen tegen een voor dezen bereikbaar honorarium tandheekkundige hulp te verstrekken, even deugdelijk, of zoo mogelijk nog beter, dan in de beste particuliere praktijk. Hierin nu zijn wij volkomen geslaagd, het is thans in de praktijk ten duidelijkste gebleken, dat de behandeling aan ons Instituut belangrijk beter is, dan in onverschillig welke particuliere praktijk ook, en nu zeer vele meer gefortuneerden ons met aandrang verzoeken aan het Instituut behandeld te kunnen worden, lijkt ons weigering hiervan onbillijk alleen op grond, dat zij tot de gefortuneerde klassen behooren. Een ieder kan dus voortaan aan ons Instituut behandeld worden."

Dan volgen verschillende tarieven. Wij hebben een en ander overgenomen om den lezer een denkbeeld te geven van de wijze waarop dit soort reclame gemaakt wordt.

Er zijn natuurlijk ook nog andere methoden. Zoo heeft men bijv. in ons vorig nummer kunnen lezen, dat de heer Mertens aan den gemeenteraad een bijdrage van f 30.000.— voor zijn Instituut gevraagd heeft, waarvoor hij dan onder meer, tusschen de bedrijven door belangeloos de leiding op zich zal nemen van een schooltandklinik.

Het spreekt vanzelf dat ook de heer Mertens zeer goed weet dat geen gemeenteraad dwaas genoeg is om daar in te vliegen, maar 't is alweer een pracht reclame. Het bericht wordt door alle kranten overgenomen, misschien in den raad besproken en 't kost niets!

Evenals Alcibiades de staart van zijn hond afhakte opdat de Atheners van hem zouden spreken, zoo is ook het A. H. I. v. T. tevreden als er door het publiek maar over gesproken wordt, uitgaande van het niet zoo dwaze Mundus vult decipi!

Wil men ten overvloede nòg een bewijs, dan diene een advertentie die ik zoo juist in een der Haagsche bladen zag:

HET BESTUUR VAN HET

A(lgemeen) **H**(aagsch) **I**(nstituut) voor **T**(andheelkunde)

PIET HEINSTRAT 2a - TELEFOON HAAG 2814

maakt bekend, dat het Instituut van den uitvinder het uitsluitend recht voor de provincie Zuid-Holland verkregen heeft van zijne **nieuwe en veelverbeterde methode voor het vervaardigen van kunstgebitten in celluloid, aluminium en goud, en eveneens voor de vervaardiging van stiftanden, kronen en bruggen (z.g.n. gebitten zonder gehemelteplaat).**

Het instituut is geopend: Alle werkdagen van 8-5 uur en des avonds van 7-9 uur, uitgezonderd des Zaterdagavonds. Behandeling uitsluitend door de **bekwaamste specialisten** op het gebied der tandheelkunde.

LAGE TARIEVEN

Dit alles zou ten slotte zeer humoristisch zijn, wanneer er niet zulk een bedenkelijke kant aan was.

In een schrijven aan het Bestuur van de Haagsche Tandheelkundige Vereeniging deelt de directeur van al dit fraais onder meer mede, dat hij meent dat het A. H. I. v. T. in de luttele maanden van zijn bestaan meer gedaan heeft voor de bestrijding der onbevoegde uitoefening der tandheelkunde te 's Gravenhage, dan de H. T. V. gedurende haar tienjarig bestaan.

Aangenomen dat dit juist zou zijn, dan is blijkbaar dezen tandheelkundige volkomen ontgaan, dat de strijd der tandartsen tegen de onbevoegde uitoefening niet geschiedt omdat deze onbevoegd is, maar omdat *onbevoegd, onbekwaam* beatekent en deze onbevoegden het publiek misleiden en daardoor den patienten en den tandheelkundigen stand schade doen, en met schrik zien wij thans dat die strijd niet langer tot de onbevoegden bepaald kan blijven.

Slecht voorbeeld doet slecht volgen en het A. H. I. v. T. heeft in den Haag reeds eenige navolgers gevonden. Ofschoon daardoor het groote publiek het snelste deze inrichtingen op

de juiste waarde zal kunnen schatten, is dit feit, bezien uit een oogpunt van standsbelang bedroevend en men zal in het tandheelkundig vereenigingsleven maatregelen dienen te nemen om deze afgedwaalde collega's òf tot rede te brengen, òf als afgedwaalden te behandelen.

Dat wij hier juist het A. H. I. v. T. als voorbeeld gekozen hebben is niet omdat dit Instituut alleen staat, maar omdat wij daar over de meeste gegevens beschikten.

Het zal een ieder duidelijk zijn dat het tijd wordt dat men zich gaat bezig houden met de vraag op welke wijze deze droeve excessen het snelste gestuit kunnen worden.

Op zichzelf is het natuurlijk toe te juichen wanneer aan de minder gegoeden goede en goedkoope tandheelkundige hulp wordt verschaft, doch dan dient deze hulp ook inderdaad goed en goedkoop te zijn. En waar niets zoo zeer een vertrouwenskwestie is als het verleenen van tandheelkundige hulp, daar houden wij bij dergelijke reclame ons hart vast voor hetgeen zonder controle op deze inrichtingen wordt uitgespookt, opdat niet het vertrouwen dat de patient in den Nederlandschen tandarts terecht is gaan stellen in korten tijd een knak krijgt die uiterst moeizaam weer te herstellen zou zijn.

Wij hopen dat de tandheelkundige organisaties in een en ander aanleiding mogen vinden deze kwestie van alle kanten te bezien, om een oplossing te vinden, die aan het volk *inderdaad* goede en goedkoope tandheelkundige hulp doet deelachtig worden.

Wanneer dit het gevolg mocht zijn van waarschuwingen als bovenstaande, dan zou daarmee op de beste wijze een aanvang zijn gemaakt met de bestrijding van *onbevoegde en bevoegde* kwakzalverij en zou weer eens blijken dat uit het kwade, het goede kan geboren worden!

N.